

spektiv, som jeg i dette Bilag har tilladt mig at fremlægge for Rigsdagen. Man siger, og det med Rette, at de nuværende Hartkornsskatter ere uretfærdige. De ere for det første uretfærdige paa Grund af, at Hartkornet er sat for saa lang Tid siden, at det ikke længer svarer til de nuværende Forhold. Søer ere udtørrede, Moser og Kær ere aftappede og opdyrkede, Hederne opdyrkede eller tilplantede, alt, hvorved der er fremkommet Værdier, hvoraf der betales ingen eller saa godt som ingen Skat, og det vilde ikke være andet end billigt, at disse Værdier ogsaa deltagte i de offentlige Udgifter. Det er imidlertid ikke det væsentlige. Det kunde man jo komme bort fra, om ikke just ved en almindelig Ommatrikulering saa dog ved en Matrikulering af disse særlige Ejendoms-genstande, som havde faaet en større Værdi; man kunde komme bort derfra ved en saadan Formueværdisætning af al Ejendom her i Landet, som Regeringen har foreslaaet, og som jeg i og for sig finder det meget rigtigt, at man foretager forholdsvist hyppigt.

Men der er et helt andet Forhold, som man ikke maa se bort fra, og det er det, at den, der betaler Skat — saaledes som Forholdet er nu — af de faste Ejendomme saavel til Staten som til Kommunen, er den, som staar i Pantebogen som Ejer, hvorimod de Mænd, der ellers drage Indtægten af Ejendommen, enten som Tiendeejere eller som Arvefæsteejere eller Prioritetshavere, intet betale af den Skat, som paahviler den faste Ejendom. Dette er uretfærdigt, og det synes derfor at burde være Opgaven at komme dertil, at alle, som nyde Indtægt af fast Ejendom, komme til at betale — om ikke lige meget, da det jo er rimeligt nok, at Ejeren betaler mere end de andre — i ethvert Tilfælde nogen Skat af den Indtægt, de nyde af Ejendommen. Dette kan, saa vidt jeg ser, ikke ske direkte ved at tillade Kommunerne at paalægge Prioritetshaverne en Skat. Det kan ske for Arvefæsteejernes og Tiendeejernes Vedkommende; det er sikkert nok. Men det væsentlige er dog, at man ikke kan paalægge Prioritetshaverne direkte Skat til Kommunen, thi Følgen deraf vilde nødvendig være, at Prioritetsrenten vilde stige, ikke straks, men lidt efter lidt. Hvis man tillod Kommunerne direkte at paalægge Prioritetshaverne Skat af deres Prioritetsrenter, vilde Følgen nødvendigvis være den, at Renten vilde stige her i Landet, og saa vilde man jo intet opnaa. Ejerne vilde

vedblivende i Realiteten udrede hele Skatten. Skal der opnaas noget, kan det, saa vidt jeg kan se, kun ske ad den indirekte Vej, som jeg her har foreslaaet: At Staten paalægge alle Ejere af faste Ejendomme en Skat, men saaledes, at de kun betale Skat af den Del af Ejendommen, som i Virkeligheden tilhører dem, men at man samtidig paalægge al Kapital en tilsvarende Skat. Derved ville de, der nyde Indkomsten af Ejendommen, ad en eller anden Vej, ogsaa Prioritetshavere, komme til at betale deres Skat. Naar saa Staten paa den anden Side paatager sig af denne Formueskat, der er indbetalt i Statens Kasse, at udbetale til Kommunerne en vis Del efter Ejendommens Vurderingspris, saa følger heraf, at for denne Del af den faste Ejendomsskat vil med Nødvendighed vedkommende Arvefæsteejere, Herligheds-ejere, Tiendeejere, hvis man tager dem med, og Prioritetshavere nødvendigvis komme til at betale deres Del til Kommunerne, og vedkommende Ejer vil altsaa derigennem faa en Lettelse, der ganske naturlig vil fremkomme derigennem, at den Formueskat, som Staten indbetaler til Kommunerne, vil fragaa i den hidtilværende Hartkornsskat. Jeg er bange for, at jeg maaske ikke har gjort det tilstrækkelig tydeligt og klart for de Herrer, hvad Tanken paa dette Punkt er i mit Forslag, men hvis man vil gøre sig den Ulejlighed nøje at se det igennem og overveje det, vil man nok komme til det Resultat, at man ad denne Vej vil naa et Stykke frem i den Retning, som dog er den ønskelige: At alle, der have Indtægter af en Ejendom, ogsaa komme til at betale deres Del af den Ejendommen paalagte Skat. Dette er Maalet. At det kun meget delvis naas gennem det af mig stillede Forslag, er sikkert nok, thi man kan jo ikke saaledes omforme alt paa en Gang, men det er et Skridt i den Retning, som jeg er overbevist om er fornuftigt og gennemførligt.

Hvad for øvrigt det Projekt angaar, jeg har stillet op for de Herrer, er der endnu to Ting, jeg vil omtale. Den ene angaar den personlige Kommuneskat, som jeg meget ønsker det var muligt at faa lavet saaledes, at den som Grundlag havde den Statsindkomstskat, som vi jo alle ere enige om en Gang bør indføres. Men Statsindkomstskatten er der, forekommer det mig, indtil videre i alt Fald ikke tilstrækkelig Grund til at gøre progressiv. Der er ikke tilstrækkelig Grund til at indføre en progressiv Skala for selve Statsindkomstskatten, naar der ved Siden af